

ÍMAC XIOM
SÈLLAV ÉVILO

V S

I U

R

I U

V S

I què hi diu la COVID-19?

El nostre més sentit condol als
familiars i amics de totes les
víctimes que la Covid-19 ha causat
al món. Que Déu les tingui en la
seva Glòria.

Com que l'edició d'aquest llibre és particular, sota cap concepte no es pot posar a la venda

Catalunya, 2020

Ímac Xiom (escriptura)
Sèllav Évilo (disseny de la coberta i maquetació)

Virus

(I què hi diu la Covid-19?)

Í N D E X

	Pàgina
Introducció	7
El virus parla de si mateix	11
Ajuda't i Déu t'ajudarà	17
Un brot d'esperança	23
Algunes dades econòmiques	29
La pregunta recurrent	35
Conclusions	39

INTRODUCCIÓ

Quantes vegades no hem vist en una pel·lícula de ciència-ficció un virus de procedència extraterrestre que posava en perill la supervivència de la humanitat? Doncs aquí, a la Terra, no fa gaire, un microorganisme infecciós, invisible a ull nu, ha estat capaç de trasbalsar-ho tot, indiferent a les fronteres, les ideologies, la raça o el sexe, com també a qualsevol tradició religiosa, creença o estatus social. L'arrogància humana ha sofert un cop molt dur. Els efectes d'aquesta sotragada dependran de la capacitat que tinguem per a assimilar la lliçó i obrar en conseqüència o, en cas contrari, continuar més o menys igual, bo i repetint els mateixos errors d'abans i, d'aquí a un temps, tornar-nos a entrebancar en la mateixa pedra com ja ha succeït força vegades al llarg de la història. Aleshores, tant de sofriment i tant de sacrifici hauran estat en va.

Què es pot afegir que no s'hagi dit ja sobre aquesta pandèmia que ha assolat el món l'any 2020? Només des d'una actitud d'humilitat i d'esperança és possible acceptar la realitat, per dolorosa i trista que sigui. Però cal dir-ho sense embuts: qui més qui menys ha sentit que

l'angoixa li glaçava la sang, tement de tossir, sentir febre alta al cos o tenir dificultats per a respirar. Tanmateix, hi ha hagut persones que no els ha preocupat tant la mort en si mateixa com la manera de morir, és a dir, patint i sense poder-se acomiadar dels éssers estimats, els quals també s'han vist profundament afectats en el procés del dol. Tot plegat, un tràngol insuportable. Tant si es mira des del punt de vista merament psicològic –com si això fos el punt final de tot– com si s'accepta com el pas per a retornar al Pare, el fet de veure la mare, el pare o l'avi ingressar a l'hospital i només al cap d'uns quants dies haver-ne de recollir les cendres, fa plorar...

Costa tractar d'un fet a hores d'ara sanitàriament gairebé controlat, com és la Covid-19, quan tanta gent s'ha vist afectada pel confinament, pel traspàs de familiars o amics o pel desastre econòmic que patirem tant individualment com col·lectivament. Tant de bo aquest breu assaig ajudi a pal·liar la tristor i a prevenir nous estralls.

Per cert, què diria el virus si pogués pensar, tingués sentiments i fos capaç de parlar? Ens atrevim a imaginar-ho? Ho intentem?
--

EL VIRUS PARLA DE SI MATEIX

Aquesta no és, ni de bon tros, la primera pandèmia que s'ha produït en aquest món. Abans de mi, molts altres col·legues m'han precedit i han originat malalties força greus, com ara la grip, el xarampió, la febre groga, la ràbia, la poliomielitis, l'ebola o la sida, algunes de les quals encara constitueixen un autèntic flagell. Jo, el coronavirus responsable de la Covid-19 –SARS-CoV-2 com m'han anomenat més tècnicament– no he provocat tantes víctimes com algun dels meus antecessors, però he agafat desprevinguts tots els governs d'aquest planeta –uns més que altres–, els quals no han fet cas dels experts que ja fa temps que pronosticaven noves pandèmies que afectarien la salut global. Han trigat massa a reaccionar i no han aturat a temps la meua propagació.

No pretenc defensar-me dels que m'han criticat o m'han maleït. Ni, encara menys, tracto de justificar la meua actuació arreu del món. El que ningú no pot negar és la meua gran experiència, ja que al cap de set-cents milions d'anys d'haver-se format la Terra, és a dir, en fa uns 3.800, jo ja començava a ser-hi. He nascut per

infectar i moriré infectant. El meu origen actual és animal, però el meu vector de contagi –és a dir, el meu «transportista» i «distribuïdor»– és, sens dubte, l'ésser humà. Paràsit absolut com soc, penetro en cèl·lules d'hostes vivents, que tant poden ser bacteris, com plantes o animals, perquè és l'únic lloc on em puc replicar a bastament, i quan som prou –entre deu mil i cent mil– abandonem la cèl·lula, deixant-la, en general, greument malmesa, a fi i efecte de tornar a repetir el procés, fins que el sistema immunitari de l'hoste (val a dir que els antibiòtics, per ara, no em fan ni fred ni calor) aconseguix vence'm. En cas contrari, si la infecció que causo té conseqüències tràgiques i fa que algun ésser estimat per algú es converteixi en un record, ho lamento, però no ho puc evitar; jo no visc de l'aire del cel i la vacuna ja veurem quan triguen a elaborar-la. En qualsevol cas, els humans, en aquest sentit, són molt pitjor que no pas jo, perquè des de temps immemorial s'han matat entre ells –i continuen matant-se– a través de múltiples guerres del tot evitables; en canvi, jo no tinc cap altra alternativa. I, en el meu cas, sent com és el meu hoste una persona, i encara que jo tingui una mida tan diminuta –segons el tipus en caldrien entre 30.000 i 750.000 l'un al costat de l'altre per a cobrir la llargària d'un centímetre, o d'haver-n'hi més de deu milions en una sola gota d'aigua del mar–, ningú no em podrà retreure que faci distincions: per a mi no hi ha països ni

territoris diferents l'un de l'altre, infecto de la mateixa manera homes i dones, ministres i indigents, rics i pobres; tant me fa un multimilionari novaiorquès com un pària de Calcuta.

Per altra banda, llevat de grups protectors d'animals, de vegetarians o de vegans, ningú no critica els milers de granges de pollastres o de porcs que hi ha pertot arreu, on el bestiar neix, creix i se sacrifica per a ser menjat, ni tampoc es qüestiona que un lleó caci i es cruspeixi una gasela, perquè ho necessita per a poder viure. Doncs a mi em cal provocar infeccions per a sobreviure. Què hi farem.

AJUDA'T I DÉU T'AJUDARÀ

¿I què es pot dir dels que han menystingut les mesures higièniques i sanitàries recomanades pels experts, mostrant-se incrèduls o creient-se invulnerables, o simplement no han tingut cura de si mateixos per imprudència o per ignorància? ¿O dels que «només» han confiat en la Providència per a evitar el propi contagi? Probablement aquests desconeixien aquella història el protagonista de la qual és un devot fanàtic que estava convençut que la Providència l'havia de salvar de tota mena de desgràcies, sense que ell hi posés res de la seva part.

Un dia mentre aquest home pregava a casa seva, va sentir una forta explosió i un gran enrenou procedent de l'exterior; tot seguit veié des de la finestra que la gent corria enfollida d'un cantó a l'altre i va comprendre que s'havia rebotat la gran resclosa del poble on vivia, provocant que el riu es desbordés, i que estaven evacuant tothom.

Aquell home tan creient ben aviat va advertir que l'aigua arribava al seu carrer. Amb dificultat pogué

dominar la sensació de pànic, i es digué a si mateix: «Ves per on, precisament quan estava pregant i encomanant-me a la Providència, Déu m'ofereix l'oportunitat de practicar allò que crec. No he de fugir pas com fa tothom, sinó continuar resant on soc, confiant plenament en la Providència que em salvarà».

L'aigua arribava ja a l'alçada de la seva finestra, quan va veure passar davant seu una barca plena de gent: «Pugeu, pugeu», l'urgien, però ell respongué tranquil·lament: «Gràcies, però no cal; jo confio que la Providència de Déu em salvarà».

Quan l'aigua ja li arribava als peus, l'home va pujar al terrat i en aquell moment passà una altra barca també plena de gent que el pregava, de manera insistent, que hi pugés; però ell altre cop s'hi va negar.

Aleshores es va enfilem al punt més alt del terrat, i quan l'aigua ja li arribava al coll, un agent de policia, amb una llanxa motora, se li acostà per rescatar-lo. «Moltes gràcies, agent», li digué l'home, tranquil i somrient; «però jo confio en Déu, que no ens decep mai».

L'home es va ofegar, i quan arribà al cel, el primer que va fer fou queixar-se a Déu: «Jo confiava en vós! Per què no m'heu salvat?».

«Bé», li respongué el bon Déu, «no te'n recordes que t'he enviat tres barques per rescatar-te?».

UN BROT D'ESPERANÇA

Sense que jo m'ho hagi proposat, amb el confinament la gent ha trobat temps per a «ressuscitar» relacions amb els amics i coneguts que tenia força afeblides o eclipsades del tot. Tampoc no es pot negar que, segons qui, s'ha mostrat més aviat insolidari i ha pretès aprofitar-se de les circumstàncies d'una manera no gaire honesta. Però ja se sap que sempre hi ha algú que fa el viu. Això no es pot evitar i, en qualsevol cas, a mi no m'importa.

Malgrat la catàstrofe mèdica, social i econòmica que he causat a tot el món, i el patiment i la tristor, no seria just passar per alt dos aspectes positius pel que fa als afectats: la vocació traduïda en fets sobretot del personal sanitari i la tasca inestimable duta a terme –segons tinc entès, un cop més– pels voluntaris. Tant els uns com els altres no es pot negar que no m'ho han posat gens fàcil.

Precisament, una nit en què jo rondava pels passadissos d'un hospital, vaig escoltar una conversa entre dues professionals sanitàries que estaven prenent-se un breu respir enmig de l'enorme feinada que la meva

presència els causava. L'una deia a l'altra: «Recordo de la meva època d'estudiant que el primer dia de classe d'una assignatura, el professor, després de saludar-nos i presentar-se, ens va observar uns instants i, dirigint-se als presents va dir textualment: "Si algú de vosaltres ha escollit aquesta carrera, pensant que guanyarà força calés, li aconsello que s'aixequi i se'n vagi, perquè s'ha equivocat de lloc". Ningú no es va aixecar. Tots teníem ben clar que no esperàvem enriquir-nos i que no era pas aquest el nostre desig prioritari, i encara menys la nostra motivació. Més tard, la vida i l'experiència del dia a dia han confirmat les nostres expectatives. No n'hi ha prou amb aconseguir un títol. Només la nostra vocació ens ha fet perseverar i fins i tot arriscar la nostra integritat física quan ha estat necessari».

Tenia raó aquella persona, perquè la dedicació, el desinterès, la generositat i l'entrega absoluta amb què el col·lectiu de metges, infermeres, auxiliars, personal encarregat de la higiene i desinfecció, administració, així com els farmacèutics en la distribució de fàrmacs i en tot el que se'ls ha demanat, i els bombers, les autoritats, els taxistes, els serveis de neteja i transport públic, els mestres, i els capellans amb la seva presència allà on se'ls ha requerit, tots han lluitat contra mi. Confesso que això m'ha sorprès i m'ha admirat. I no cal dir que ha dificultat enormement la meva labor.

Pel que fa als voluntaris, prou que m'he adonat que així que ha sorgit una necessitat greu, no han amagat el cap sota l'ala, sinó que han aportat el seu temps, el seu esforç i la seva estimació, sovint treballant sense que la mà dreta sabés què feia l'esquerra, desplaçant-se per repartir queviures, fent gestions o ajudant en tasques diverses a persones grans o vulnerables. Fins i tot fabricant mascaretes casolanes i posant una pinzellada festiva cantant als balcons, o educant i entretenint per mitjà de les xarxes socials.

No seré pas jo qui hi tiri terra al damunt, però cal reconèixer que tota aquesta gent m'ha demostrat que només estimant es pot transformar la fragilitat humana i fer-la verament poderosa. Ha estat, ni més ni menys, una llum en la foscor; per als malalts, el bàlsam de les seves ferides i el consol del seu dolor. Un brot d'esperança en aquest món.

ALGUNES DADES ECONÒMIQUES

Per si algú no ho coneix prou bé, aprofitant la meua invisibilitat, m'he introduït en diversos organismes oficials per intentar esbrinar qui eren aquests aliats anònims que tant m'han ajudat a dur a terme la meua tasca, bo i retallant dràsticament els pressupostos destinats a la investigació sanitària i a la sanitat en general. Heus aquí algunes de les dades que he pogut aconseguir, i que cadascú en tregui les seves pròpies conclusions:

El pressupost d'Espanya dedicat a la sanitat per al 2019 s'eleva a 4.251 milions d'euros (Font: *Presupuestos Generales del Estado*), xifra que comprèn un increment respecte a l'any anterior del 0,9% i que representa un 1,15% de la totalitat. Per al 2020 es proposa el mateix import.

Per al mateix període, es destinen a defensa 8.537 milions d'euros (Font: *Ministerio de Hacienda*), és a dir, un 2,30% del total i un import idèntic al 2018.

En altres paraules, Espanya gasta exactament el doble en armament i afers militars que en sanitat (2,30% i 1,15%, respectivament).

Si mal de molts no fos conhort de boigs, la gent es podria consolar en comparar-ho amb les despeses dedicades als mateixos objectius d'altres països del món, com ara el que hi destinen els Estats Units (el que més s'hi gasta), també per al 2019: 685.000 milions de dòlars, o sigui, 685.000.000.000 de dòlars: una corrua de zeros dedicats a fabricar maquinària de guerra i mantenir personal militar. I, en segon lloc hi ha la Xina amb 181.000 milions de dòlars, seguits, ja a una certa distància, en aquest ordre, per Aràbia Saudita, Rússia i l'Índia (totes aquestes dades han estat publicades per l'Institut Internacional d'Estudis Estratègics). Les quantitats que aquests països dediquen a la sanitat, potser més val deixar-les per a un altre dia...

Val a dir que, en tot el món, per a l'any 2019, la despesa en concepte de defensa global ha tingut un increment del 4%, aproximadament, respecte al 2018. És a dir, és l'augment interanual més elevat en una dècada, i per al 2020 la despesa militar mundial serà d'1,9 bilions de dòlars (1.900.000.000.000), tot plegat a causa dels enfrontaments i de la desconfiança existent entre les distintes potències. Mentrestant, hi ha països en

els quals la gent mor per no disposar dels recursos sanitaris més elementals per a poder sobreviure. Sense anar més lluny, la manca de sistemes de diagnòstic i d'elements de protecció que han patit en general les residències geriàtriques, abocant-les a una precarietat insostenible, m'han aplanat força el camí. Potser seria hora que els culpables de la seva escassetat de recursos possessin fil a l'agulla d'una vegada per resoldre el problema, encara que a mi ja m'està bé. Tanmateix, després d'haver infectat més de vuit milions de persones (ai, si se sabés la xifra exacta!) i haver causat la mort de més de mig milió en gairebé dos-cents països, tot això m'escandalitza. Ja sé que no és gaire lògic que jo en faci esment, però no me'n puc estar de dir-ho: ¿fins quan els pobles del món toleraran aquesta situació tan vergonyosa?

LA PREGUNTA RECURRENTE

No podia faltar la pregunta mil vegades repetida i que no he parat de sentir d'ençà que soc aquí: «Si Déu és tan bo i ens estima tant, com és que ha permès aquesta desgràcia?». I hi podríem afegir: Per què tolera les guerres, els accidents, les malalties congènites; en resum, el mal?».

A mi em sembla que Déu no manipula ni el dolor ni la joia dels humans i puc donar testimoni que he sentit nombrosos malalts per causa meva, bo i enllitats, pregar Déu tot dient: *...no permetis que caiguem en la temptació, i allibera'ns del mal*. Bé, doncs, suposo que a més del pecat entès com a «mal», els virus també hi devem estar inclosos. Com s'entendria, aleshores, que es demanés l'alliberament del mal a qui el permetés o l'apliqués com a càstig? Déu no el vol, el mal; cap mal, perquè no li plau el sofriment d'aquest món i ho demostra a bastament amb el gran miracle de la vida i fent constantment «petits» miracles, dels quals les persones ni s'adonen. Però no crec que els seus miracles siguin fonamentalment per a resoldre els problemes humans o que premiï o castigui en aquest món les seves

accions. En realitat crec que Déu el que fa és identificar-se amb el qui sofreix i interpel·lar tothom perquè s'estimin els uns als altres. I també tinc entès que Jesús va guarir molts malalts invocant el seu Pare del cel.

¿Què hauria de fer, Déu, per exemple, davant les terribles guerres que han assolat la humanitat des que el món és món? ¿Tapar el canó de les armes de foc perquè no en poguessin sortir les bales? De segur que les persones es continuarien matant a garrotades o a cops de puny. Si el mal existeix, la major part de les vegades la culpa és dels mateixos humans. Ara, només els cal una mica de paciència perquè, tard o d'hora, sabran el perquè de tot plegat.

CONCLUSIONS

Malauradament, cal reconèixer que aquest virus, a part de la seva crueltat i virulència, està força encertat en algunes de les seves apreciacions.

La Covid-19 ha actualitzat la nostra relació amb Déu, amb els altres i amb nosaltres mateixos. Ha fet que, de cop i volta, ens adonéssim que la vida és més fràgil i més curta del que ens pensàvem fins ara, en veure penjant sobre el nostre cap l'espasa de Dàmocles que només podíem aturar amb mascaretes, guants, sabó i desinfectants. I amb sort i l'ajuda de Déu, per descomptat. També ens ha fet memòria d'allò que ens podem endur i del que hem de deixar aquí.

De la mateixa manera ens ha mostrat que no hi ha enemic petit. Ens sorprendria comprovar, per exemple, que la pantalla d'un telèfon mòbil, pel fet de tocar-la directament amb les mans, que són una porta d'entrada molt important de virus, bacteris i fongs (per això és essencial que ens les rentem sovint), pot arribar a tenir fins a trenta vegades més microorganismes patògens que la tassa d'un vàter.

Cal establir un ordre de prioritats absolutament diferent del que ara mateix tenim. Això no pot continuar igual. Quants virus, quantes desgràcies més haurem de suportar abans de ser prou conscients d'on som i de què ens espera si no canviem el rumb de la nostra vida? ¿Tant costa adonar-se que hi ha altres menes de virus, tant o més perillosos que els que amenacen la nostra salut física, com són l'odi, l'egoisme, la violència o la por, igualment invisibles però potser encara més malignes i que no es combaten pas rentant-se les mans? Si algú creu que el món tornarà a ser com abans, com si no hagués passat res, i que això només ha estat un parèntesi com n'hi ha hagut d'altres al llarg de la història de la humanitat, crec que s'equivoca de mig a mig.

Per altra banda, el virus té raó quan ens recorda el refrany «Ajuda't i Déu t'ajudarà». Per què, doncs, no exigim als polítics –els quals mantenim– que parlin clar quan s'acosten unes eleccions i fan campanya per a ser elegits, demanant-los que exposin què és el que projecten gastar en sanitat, investigació, educació i defensa (jo vull un govern que tingui uns pressupostos de vida i no de mort!)? I, més tard, si són elegits i no compleixen les seves promeses, per què no se'ls fa fora com és d'allò més normal i lògic fer en l'empresa

privada, quan un treballador incompleix les obligacions a les quals s'ha compromès?

El tema és massa seriós per a fer-hi broma, però no puc evitar riure quan llegeixo l'escriptor francès del segle XVI Michel Eyquem de Montaigne, home culte i intel·ligent, defensor de l'equilibri moral, el qual opinava que alguns polítics «són com els micos, que puguen de branca en branca i quan són a dalt de tot ensenyen el cul». Em penso que ja va sent hora que ens indignem de debò contra la injustícia en què el món està immers. Mentrestant, fins que no ens adonem que les persones de bona voluntat tenim molta més força de la que ens podem imaginar, i ens ho creguem, que Déu hi faci més que nosaltres...

No dubtis a divulgar el contingut d'aquest llibre, si creus que això pot ajudar algú. També es pot accedir al seu text visualitzant-lo o descarregant-lo gratuïtament a través del web:

www.andreumoixcami.cat

Versión en español: www.imacxiom.com

De la mateixa manera es poden obtenir tots els llibres publicats anteriorment dins d'aquesta col·lecció:

- **Déu, aquest desconegut** (Un testimoni de fe)
- **El més enllà, aquest desconegut** (El goig de l'esperança)
- **La caritat, aquesta desconeguda** (Esclat d'amor)
- **La pau, aquesta desconeguda** (Una utopia?)
- **La Verge Maria, aquesta desconeguda** (Un intent d'aproximació a la santedat de la Mare de Déu)
- **Déu en les petites coses** (A manera de joc per a aprofundir en l'espiritualitat)

(continua)

- **Cartes obertes** (Recull de pensaments d'un cristià)
- **El sofriment, aquest desconegut** (Reflexions sobre les causes del dolor i propostes per a humanitzar el tracte amb els malalts)
- **La pregària, aquesta desconeguda** (Suggeriments d'actitud per a pregar millor)
- **L'àngel perplex** (Observacions a la llum de l'Evangeli)
- **El retorn de l'àngel** (41 Retalls d'esperança; 2a part de L'àngel perplex)
- **Ciència i fe: ¿un divorci inevitable, o un matrimoni ben avingut?**

